

RENAȘTEREA

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secția III, sub Nr. 111—1938.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

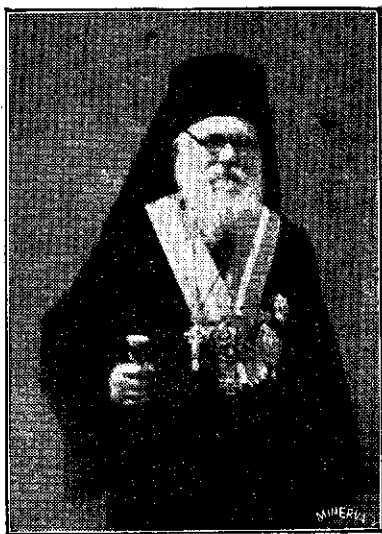
Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

PATRIARHUL NICODIM

Au trecut aproape patru luni de zile de când a închis ochii de parte de Țară, dar cu sufletul plin de amintirea ei, întâiul Patriarh al Bisericii ortodoxe române. Lacrimile, cu cari am petrecut pe drumul de jale al mormântului osemintele sale pământești, nici n'au apucat să se sbicească cumsecade și grija atât de firească pentru viitorul Ortodoxiei românești a și început să incolțească în toate conștiințele, pătrunse de însemnătatea actului prin care avea să se hotărască cine va fi urmașul adormitului întru Domnul Patriarhul Miron.

I. P. S. Patriarhul Nicodim

Cu toatecă presa de mare tiraj s'a ferit de astă dată să mai facă anchete și atmosferă în jurul uneia sau alteia dintre personalitățile socotite vrednice să îmbrace suprema demnitate bisericească, dorința Bisericii și vrerea Țării au fost cât se poate de ușor de deslușit încă din primele zile ale vacanței patriarhale. Dacă Patriarhul Miron a fost făuritorul și organizatorul Patriarhiei românești, urmașul Său trebuia să fie consolidatorul ei. Lărgirea înrâuririi credinței noastre strămoșești asupra vieții publice și private a românilor prin propovăduirea cu timp și fără timp a adevărilor ortodoxe, îmbisericirea insului și a societății prin întocmirea unui traiu evanghelic și apărarea Ortodoxiei naționale de toți vrăjmașii ei văzuți și nevăzuți — iată foarte sumar expuse nădejdiile ce le legam de păstorirea celui de-al doilea Patriarh al României. Pentruca să le poată aduce la îndeplinire, noul Patriarh trebuia să fie un Ierarh de nezdruccinate convingeri ortodoxe, o personalitate puternică, de înaltă talie spirituală și un om de-o energie excepțională. Nu-i de mirare deci că la un moment dat toți ochii erau ațintiți spre marele Mitropolit al românilor ortodocși de dincoace de munți. Solicitat insistent de păstoriții Săi să rămână mai departe în fruntea „viei” acesteia, pe care a înălțat-o pe culmi, și convins fiind, cum însuși a declarat înaintea marelui colegiu electoral pentru desemnarea Patriarhului, că în împrejurările de astăzi cea mai mare slujbă pe care o poate face Bisericii, Țării și Neamului este să rămână la postul Său de păstor sufletesc al poporului român din Ardeal, întărind în el credința către Dumnezeu părinților noștri și făcând să-i crească puterile de luptă pentru viitorul liber și puternic al Patriei întregite și pe veci neștirbite, atențiunea obștească s'a mutat asupra venerabilului Mitropolit al Moldovei și Sucevei, I. P. S. Sa D. D. Nicodim Munteanu.

I. P. S. Sa a binevoit să dea ascultare stăruințelor reprezentanților clerului și poporului nostru, cari țineau cu tot dinadinsul să-l rândulască în fruntea Bisericii ortodoxe române. Numărul impresionant de sufragii pe cari le-a întrunit la alegere, dovedește din plin că actualul Patriarh se bucură de toată venerațiunea și prețuirea românilor ortodocși de pretutindenea. Așa și este! Căci pe toți i-a iubit deopotrivă și s'a dăruit tuturor încă dinainte de-a fi frații împreună. Episcop al Hușilor înainte de războiu, I. P. S. Sa întreținea legături pozitive cu românii ortodocși de dincoace de munți, ale căror semne concrete zac în cele câteva lucrări valoroase publicate în „Biblioteca Bunului Păstor” și în prietenia binecuvântată ce s'a sta-

tornicit atunci — pentru totdeauna — între I. P. S. Sa și vajnicul Profesor seminarial dela Sibiu Dr. Nicolae Bălan. După rotunjirea României, actualul Patriarh ostenea pentru redeșteptarea sufletului românesc de peste Prut, în calitate de Arhiepiscop-Locotenent al Basarabiei. A urmat apoi, acum câțiva ani, acea reîntoarcere triumfală în Iașul din care și-a luat sborul în tinerețe — de astă dată ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei. Nu dă uitării nici acum pe marele Său prieten de dincoace de munți, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, căruia îi prilejuește bucuria de-a participa la hirotonirea nouilor Episcopi de Cluj și Oradea, P. S. Lor Nicolae Colan și Nicolae Popoviciu, întâmplată la Rusaliile anului 1936.

Mai rămăsese inima Țării. Bunul Dumnezeu a voit ca și pe aceasta s'o cerceteze cu comoara darurilor Sale. Ce ursită măreață!... Ce încoronare strălucită a osteneților desfășurate atâta vreme și pe atâtea tărâmuri de I. P. S. Sa. Hotărât lucru, actualul Patriarh este un om al Neamului Său și o mândrie a lui.

Dar și un om al lui Dumnezeu.

Monah de vocație și slujitor al celor sfinte înzestrat cu reale aptitudini duhovnicești, I. P. S. Patriarh Nicodim cunoaște tot atât de bine petrecerea în tovărășia cărților și mânuirea condeiului ca și casa Dumnezeului celui viu și adevărat. Te-meinica cultură teologică pe care și-a agonisit-o la reputatul seminar „Veniamin Costache” din Iași și la Academia duhovnicească din Chiew s'a altoit pe trunchiul vânos al educației primite în mănăstire, dând un *caracter ortodox* de toată frumusețea și de-o trainică tărie evanghelică.

Fericiti că știm în fruntea Bisericii un Ierarh care și-a închinat toată truda și toți talanții *numai ei*, urăm Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Nicodim o păstorire îndelungată și rodnică.

Asculte Cerul ruga care purcede astăzi din milioane de inimi înălțate!

Dr. Grigorie T. Marcu

Investitura I. P. S. Patriarh Nicodim

În ziua de Miercuri, 5 Iulie c., s'au desfășurat la Palatul Regal din București festivitățile solemne pentru investitura noului Patriarh.

După sf. liturghie dela biserica patriarhală, săvârșită în prezența membrilor guvernului, s'a format cortegiul care l'a dus pe noul ales la Palat. În sala Tronului a avut loc ceremonia înmânării cărjei de către M. Sa Regele, după care I. P. S. Patriarh Nicodim a rostit o cuvântare frumoasă, plină de duh creștinesc și românesc.

I-a răspuns Suveranul nostru iubit prin discursul următor, ce-l reproducem textual.

Discursul M. S. Regelui.

Inalt Prea Sfinția Ta,
Întărindu-te prin înmânarea cărjei arhiepiscopicești ca Patriarh al Bisericii ortodoxe române, nu îndeplinești numai un drept și o datorie după datinele strămoșești, ci un act care pornește din sufletul Meu.

Votul Marelui Colegiu care te-a chemat la locul de răspundere și de cinste în care pășești azi și-a dat cea mai înaltă răsplată pentru lungul și de ani de muncă pentru folosul bisericii dominante.

Prin studiile ce le-ai făcut la Kiev, prin demnitățile ce le-ai ocupat la Episcopia Hușilor, la locotenința mitropolitană a Basarabiei și în sfârșit ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, cât și râvna ce ai depus-o să ridici nivelul cultural al mănăstirii Neamțului, ai arătat că ești pregătit pentru scaunul Patriarhiei.

Ești chemat în locul ce l-a ocupat timp de 20 ani regretatul adormit întru Domnul Miron, primul Patriarh al României. Prin alegerea sa dintre vlădicii Ardealului, în anii de după marele război, România întreagă a văzut hotărât un simbol al unificării naționale, un semn vădit că după unirea sufletească așezarea pe scaunul arhiepiscopal al Ungro-Vlahiei, care fusese ilustrat de atâția

boeri munteni și moldoveni, al unui fiu de Țăran din Toplița a fost un semn al vremurilor.

S'a dovedit prin această alegere că granița între ceea ce este românesc nu mai sunt Carpații și după cum aveam o singură țară, avem și o singură biserică ortodoxă, iar cel mai vrednic era așezat la locul de frunte.

Am avut prilejul de a urmări de aproape opera Patriarhului Miron și străduințele sale pentru ocârmuirea și civilizarea bisericii. Vremurile în cari a trăit au făcut din el un episcop. În vremurile vechi el a înțeles că biserica este o parte vie a națiunii și că nu poate să rămâie străină de năzuințele poporului.

În Ardeal ca Episcop al Caransebeșului, ca membru în Casa Seniorilor din Budapesta și mai ales ca sfătuitor al Arhiducelui Franz Ferdinand, a dus o aprigă luptă pentru apărarea și întărirea poporului său, o dovadă și mai evidentă că la noi românii biserica și națiunea sunt tot una.

Acest trecut și deosebita lui cultură a făcut ca în zilele de renaștere națională să-l chem să-mi fie prim sfetnic care să prezideze la opera de reînnoire a țării.

Acesta a fost predecesorul I. P. S. Tale.

Cu cât lupta politică se liniștește cu atât biserica reintră în rolul său de fapt, acela de a fi ocrotitoarea și îndrumătoarea sufletească a credincioșilor.

Patriarhatul Inalt P. S. Tale va fi cu ajutorul Atotputernicului unul, în care această grijă va fi opera de căpetenie; programul așa de frumos ce-l enunțați este o siguranță

indicație pentru acest drum ce sunteți hotărât a-l urma.

Inalt P. S. Ta,

Tradiția noastră istorică care a confundat în decursul vremurilor națiunea cu biserica, este o probă că dacă toți dela cel mai mic, la cel mai mare sunt demni de locul lor, arată ce rol covârșitor are credința în desvoltarea României, rol covârșitor deci și o răspundere covârșitoare.

Felul de viață s'a schimbat. Din contemplativă a devenit vie și activă. Biserica, fără a se îndepărta dela învățăturile lui Hristos trebuie să se adapteze vieții de azi, dacă vrea să-și păstreze rolul binefăcător.

De aceea am văzut cu mare bucurie dorința ce ați anunțat de a veghea cu deosebită atenție la pregătirea preoților, căci ei sunt acei cari au datoria de a păzi sufletul poporului, deci către pregătirea lor trebuie să se îndrepte grija de căpetenie a conducătorilor eparhiilor.

Credința trebuie să între în viața de toate zilele, trebuie să facă parte din reflexele naturale ale fiecăruia și pentru aceasta preoții trebuie să fie hotărâți, la înălțimea chemării lor, căci numai așa biserica noastră va deveni vie.

I. P. S. Ta,

Cuvintele ce le-ai rostit îmi întăresc încrederea cu care ți-Am înmănat cărja patriarhială. Văd și mai bine prin aceste cuvinte felul în care dorești cu toți anii care îți apasă pe umeri să păstorești biserica și îți doresc să-ți îplinești gândurile.

Mulțumindu-ți pentru cuvintele ce Mi le-ai adresat rog pe Domnul Dumnezeu nostru să-ți binecuvânteze pașii.

ADUNAREA GENERALĂ

a Despărțământului eparhial al Asociației Clerului „Andrei Șaguna“.

Marți, în 27 Iunie a. c. și-a ținut adunarea generală anuală, în orașelul Huedin, preoțimea din Eparhie, organizată în Asociația clerului „Andrei Șaguna“. Lucrările pregătitoare în vederea alegerii capului Bisericii dreptmăritoare românești au făcut să lipsească dela această adunare Părintele sufletesc al preoțimei, Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae. Imprejurarea aceasta a scăzut mult din caracterul sărbătoresc al acestei frumoase manifestări a vieții noastre religioase și au lipsit desbaterile de contribuția unei minți luminate și a unui suflet devotat. Totuși rămâne și această adunare o dovadă a dragostei preoțimei pentru sfânta misiune la care e chemată și a devotamentului cu care înțelege să se încopie în marile probleme ale vieții obștești. Și nu-i vor lipsi nici acestei adunări generale roadele morale, cari s'au scontat prin ținerea ei. A strâns rândurile preoțimei răslețite prin sate, a ridicat moralul celor ce adeseori se simt ispitiți să se creadă copii ai nimănui, a luminat probleme pastorale de actualitate, a dat prilej de afirmare ortodoxă, a întărit sufletele pentru lupta ce trebuie să se ducă neîntrerupt împotriva păcatului și a ignoranței.

Adunarea generală a început cu slujba sf. Liturghii, săvârșită de un sobor de șeasă preoți în frunte cu P. C. protopop Aurel Muntean. La

priceasnă preotul Ioan Roșca din Călata a vorbit frumos și documentat numeroasei obști — cler și popor — adunată în biserică despre încrederea în Dumnezeu și roadele ei, despre mântuirea prin credință, despre frumusețea și jertfele apostolatului preotesc. La sfârșitul sf. Liturghii s'a făcut pomenirea marilor morți ai neamului din decursul anului și ai preoților decedați; apoi s'a făcut Chemarea Duhului sfânt.

Preoțimea, însoțită de reprezentanții vieții publice și culturale din localitate, a trecut apoi în spațioasa sală festivă a școlii primare, unde urma să se țină adunarea.

Iau loc la masa presidială președintele Asociației, P. C. consilier Dr. Sebastian Stanca, secretarul, P. C. consilier Ion Goron, d-l primar al orașului Huedin, Andrei Alexandru și P. C. protopop Aurel Muntean.

Președintele deschide ședința la ora 10.20. După cântarea rugăciunii „Impărate ceresc“, dă cuvântul d-lui primar, care salută adunarea în numele cetățenilor orașului. Exprimă bucuria acestora, că s'au învrednicit să găzduiască această adunare; vorbește cu însuflețită recunoștință de rolul pe care l-a avut Biserica și preoțimea în trecutul neamului și de acela ce-i este hărăzit pentru viitor. Cere ajutorul clerului spre a putea face din urbea ce o conduce un centru al aspirațiilor românești.

P. C. protopop A. Muntean salută adunarea în numele enoriașilor. Regretă absența P. Sf. Sale, accentuează frumosul rol pe care l-a avut din cele mai îndepărtate timpuri ținutul Huedinului în viața religioasă și națională.

D-l învățător Ion Dăneț președintele F.O.R.-ului din orașul și protopopiatul Huedin făgăduiește contribuția neprecupețită a elementului mirean la progresul și consolidarea ortodoxiei.

D-l învățător-director Ion Cobârzan accentuează necesitatea eforturilor comune ale bisericii și școlii pentru progresul națiunii.

Tuturor le mulțumește președintele adunării. Înșirue apoi evenimentele mai importante petrecute dela ultima adunare încoace; evocă memoria — și adunarea păstrează o clipă de reculegere — celor plecați dintre vii. Vorbește apoi de atitudinea ce o așteaptă neamul și Patria dela preoți. Amintește frumoasele realizări ale Asociației clerului și ale Eparhiei în cei douăzeci de ani de existență ale amândurora.

Intrând în ordinea de zi păr. Vasile Fâșcu din Aghireșu citește referatul asupra temei: „Preotul și Serviciul social“. Lucrarea păr. Fâșcu a îmbrățișat întreagă problema, dovedind o perfectă cunoaștere a Legii serviciului social și a intențiilor urmărite. Iau cuvântul păr. Popescu-Zlatna, păr. Gal-Ticu colonie, păr. cons. Dr. V. Sava, păr. cons. L. Cureau, păr. Pop-Valea Drăganului, păr. V. Loga-Dăngău. În concluzie se constată, că Serviciul social imbie preoțimei un nou teren frumos de muncă, căruia va trebui să se dedice cu tot devotamentul.

A urmat apoi frumoasa și instructivă expunere a preotului Gheorghe Popescu-Zlatna și a catechetului Ioan Costea-Cluj asupra problemei catehizației. Se decide intervenția la Sf. Sinod pentru stabilirea definitivă a programului.

Păr. cons. L. Cureau prezintă situația fondului de ajutorare. Adunarea aprobă propunerea păr. cons. Dr. Sava pentru investirea fondului.

Se desbat mai multe propuneri, apoi după votarea moțiunii pe care o publicăm în altă parte, președintele încheie adunarea la ora 14.

La masa comună s'a toastat pentru M. Sa Regele Carol II., pentru P. Sf. Sa Episcopul Nicolae, pentru președintele Asociației, pentru protopopul Huedinului, pentru colaborarea armonioasă cu biserica soră etc.

Astfel a luat sfârșit adunarea în mijlocul unui entuziasm general.

Correspondent.

MOȚIUNE votată de adunarea preoților la Huedin.

1. Având în vedere unele intenții ivite în timpul mai nou pentru reforma radicală a legii de organizare bisericească, preoțimea cere ca actuală organizare pe baza principiului de autonomie și autodeterminare conform principiilor șaguniene să rămână

în vigoare și la eventuala modificare a legii.

2. Bazați pe principiul școlii confesionale, preconizat de însuși M. S. Regele, și de experiența și tradiția școlii ardelenene, preoțimea cere punerea în practică a legii pentru școlile confesionale, în special cere ca cel puțin o școală normală de băieți din eparhia Clujului să fie trecută în patrimoniul bisericii ortodoxe.

3. Adunarea solicită deasemenea executarea integrală a legii din 18 Mai 1938 pentru reforma Academiei teologice: ridicarea lor la rangul de școli aparținătoare la învățământul superior, dreptul de a da absolvenților titlul de licențiați și admiterea acestora în școlile normale superioare, pentru ca să poată fi și profesori.

4. Adunarea ia act cu bucurie de soluționarea favorabilă a pensionării preoților, mulțumind tuturor celor ce au contribuit la realizarea acestei probleme. De asemenea ia act cu mulțumire de hotărârea adunării eparhiale, prin care se majorează din fondurile proprii pensiile celor netrecuți la casa generală de pensii a statului, a văduvelor și orfanilor de preoți.

5. Plecând dela faptul că salariile preoților nu sunt în concordanță nici cu pregătirea, nici cu rolul lor și nici cu salariul altor slujbași ai statului, preoțimea cere legiferarea cât mai urgentă a armonizării salariilor, ținându-se seamă și de dreptul la gradații, de sporul pentru preoții fără sesiuni și case parohiale, de ștergere curbelor și de scumpetea care crește zi de zi. Copiii preoților să fie scutiți de taxele școlare asemenea copiilor corpului didactic.

6. În privința catehizației preoțimea cere elaborarea unui nou plan analitic potrivit necesităților de viață ale poporului dela sate. Preoțimea declară că face bucurios cele două ore de catehizație gratuit. Unde se reclamă însă mai multe ore, să se recompenseze plusul de ore asemenea orelor suplimentare ale profesorilor și învățătorilor, iar unde se reclamă mai mult ca 14 ore, să se sistematizeze posturi speciale de cateheți.

7. Pentru procedura disciplinară preoțimea roagă autoritățile superioare bisericești să revină asupra dispozițiilor din urmă și să mențină organele prevăzute în regulamentul disciplinar.

8. Preoțimea cere ca să se modifice legea pentru judecătorii comunale în sensul ca preoții să nu fie membri deliberativi în aceste judecatorii, având în vedere că sentințele în mod fatal ar nemulțumi pe unii dintre credincioși, ceea ce scade prestigiul și autoritatea preotului. Iar desbaterile acestor judecatorii să nu se facă în Dumineci și sărbători. Preoțimea ar vedea mai bucurios și mai cu efect transformarea judecătoriilor în „Sfaturi de pace“ sub conducerea preotului, cari și până acum s'au dovedit utile.

9. Statul să oblige autoritățile sale

să refuze orice *act de căsătorie*, dacă nu are și binecuvântarea bisericii, iar divorțurile obicinuite în vechiul regat să nu aibă valoare, dacă nu se face și divorțul bisericesc. Preoții să nu mai facă cununii fără acest divorț, iar decretul lege dat în această problemă să prevadă și sancțiuni pentru nerespectarea acestor dispoziții.

10. Preoțimea cere un *tratament egal* și proporțional cu toate celelalte confesiuni din țară, în arondarea protopopiatelor, numărul protopopilor, al consilierilor și al tuturor funcționarilor bisericești.

11. Să se ia în bugetul Statului cel puțin *cântăreții absolvenți ai școlilor noastre de cântăreți*, asigurându-li-se aceleași drepturi ca absolvenților școlilor de cântăreți din vechiul Regat.

12. Preoțimea cere să se modifice *legea electorală* dându-se și preoților dreptul de a putea fi parlamentari.

13. Preoțimea roagă Cons. eparhial să reducă *abonamentul la Renașterea* anexând cel puțin o pagină pentru lucrările preoților.

14. Indemnată de simțul de colegialitate, preoțimea ia act de hotărârea adunării eparhiale pentru înființarea *fondului de 30 lei* pe seama preoților fără salariu până când situația actuală se va normaliza.

15. În privința *edificiilor școlilor confesionale* preoțimea cere să se lichideze această problemă și statul să le răscumpere, iar cele de cari nu are nevoie să se transforme în case parohiale sau case culturale.

16. Preoțimea ia act cu bucurie de hotărârea adunării eparhiale de a înființa *căminul pentru copiii de preoți și casa preoților din Cluj*.

17. Preoțimea ia act cu satisfacție de inițiativa P. S. S. pentru *premierea lucrărilor preoților*, și roagă ca aceste premii să fie menținute și eventual sporite și pentru viitor.

18. Preoțimea cere dela toți colegii ei ca drept *contrabalansare a reversaliilor* cerute de alte confesiuni să stăruie ca copiii din căsătoriile mixte să fie botezați în religia ortodoxă, iar credincioșii căsătoriți cu femei străine, netrecute la ortodocși și indiferenți față de problemele ortodoxiei, să nu fie membrii în corporațiile bisericești. Totodată cere ca serviciile preoților uniți cu cei ortodocși să nu mai fie interzise.

19. Preoțimea roagă din nou autoritățile superioare bisericești și Sf. Sinod să admită *recăsătorirea preoților văduvi* prin decesul soțiilor lor, cu excepția celor divorțați.

20. Convinsă că vremile de astăzi reclamă mai imperios ca oriși când unitatea națională a neamului românesc, preoțimea dorește curmarea cu un ceas mai de vreme a desbinării religioase din sânul acestui neam și roagă pe toți factorii de conducere ai bisericii și ai țării să inițieze fără amânare pașii necesari pentru *unificarea celor două biserici românești*, reconstituind unitatea religioasă desăvârșită a Românilor dinainte de 1700.

21. Luând act de adresa eparhiei Aradului pentru realizarea uniunii întregului cler din țară, preoțimea eparhiei Clujului își înocște desideratul exprimat în congresul său dela 1933 cerând conducerii centrale a Asociației să desăvârșească această uniune în cadrele Asociației generale a clerului din țară, ca personalitate juridică, pe baza principiului reprezentativ dela eparhie la eparhie și în conformitate cu principiile legii de organizare bisericească.

† Preotul Gavril Curea

După o activitate cinstită în serviciul neamului pe teren bisericesc și social, a trecut la cele vecinice Preotul Gavril Curea din Dolu, județul Cluj, în 2 Iulie crt. la vârstă patriarhală de 82 ani, din cari 60 ani servii la Altarul Domnului. Fiu de preot din Păușa-Sălajului, unde se găsește urmele acestei familii de preoți până înainte cu peste două sute de ani, propovăduind și păzind credința strămoșască a neamului nostru în butul tuturor nenumăratele uneltiri dușmănoase. Bunicul său a murit moarte de martir la 1848, fiind spânzurat de ungurii din Zălau, pentru că s'a pus în fruntea țaranilor români din acel ținut, cari cereau eliberarea lor din cătușele iobăgiei.

Un astfel de preot gata a-și pune sufletul pentru poporul său a fost și părintele Gavril Curea. Când a intrat dela începutul preoției sale în slujba de păstor sufletesc al credincioșilor din Dolu, a găsit o bisericuță mică, veche și slabă, de lemn. Asemenea era și casa parohială acoperită cu paie. De școală nici pomenală. Primul lucru i-a fost că a adunat în jurul său copiii satului în locuința sa și i-a învățat să scrie, să citească și să cânte la strană în sf. biserică.

Văzând oamenii deșteptăciunea copiilor, au dăruit care cât a putut și au clădit școală, în care un dascăl modest ajută pe preot la luminarea poporului. Mai târziu crescând simțul de jertfă al credincioșilor, aceștia din toată sărăcia lor au zidit casă parohială cu supraedificiile necesare gospodăriei preotului, apoi au cumpărat locuință bună pentru învățator și au zidit edificiu nou școlar crespunzător recerincelor timpului. În sala de învățământ s'au ținut și serviciile divine timp de 20 ani, după biserica cu a ars toată, încât nu a rămas numai piciorul de lemn, pe care era așezat sfântul prestol. Anii din urmă acești oameni de omenie au ridicat și o biserică mare și frumoasă de zid, care este fala întregului ținut, unde găsești numai bisericețe vechi de lemn.

Toate aceste înfăptuiri într'o parohie fără avere proprie și care abia numără 120 familii, nu s'ar fi putut realiza fără înțelepciunea de care a dat dovadă în păstoria micii, dar înțelegătoare sale turme cuvântătoare, acest adevărat preot după rânduiala lui Melchisedec.

A fost frumos la chip, bun la suflet, avea o voce dulce, care l'a ajutat să fie plăcute slujbele sale religioase. Copiilor ce i-a dăruit Dumnezeu le-a dat o creștere aleasă. Preoții Laurențiu, Patriciu, Simeon și preoteasa Ana, pururea vor împreună în rugăciunile lor pe tata cel trudit, plecat acum lângă mama lor cea bună, care de unsprezece ani îl aștepta la odihnă în viața cea fără de sfârșit.

Viața rodnică a acestui bun păstor a fost descrisă în cuvinte alese și duiioase de P. C. Sa Joil Ghiurițan, vrednicul protopop al tractului.

Oonorile funerale i le-au dat doisprezece preoți din jur în frunte cu protopopul, cântăreți bisericești din loc și din toate satele vecine, elevii școlii din sat înșiruiți de învățătorul lor la căpătâiul catafalcului, în frumoase costume naționale țesute și cusute de măcuțele lor, fiind de față întreg satul, mulțime de țărani și toți intelectualii din jur alături de jalnica familie.

În veci pomenirea lui.

EVANGHELIA

Matei 9, 1-8.

Evangelia cuprinde o învățătură de mare importanță morală și spre a câștiga sufletele oamenilor pentru această învățătură, Mântuitorul a ținut să o întărească prin minunea vindecării. Slăbănogul din Capernaum va rămânea până la sfârșitul veacurilor propovăduitorul mut al adevărului cuprins în cererea rugăciunii domnești: „și ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri“.

Este o mare mângăere pe seama omului supus ispitei și slăbiciunii nădejdea, că îndurarea lui Dumnezeu poate să-i ia de pe umeri povara păcatelor săvârșite, poate să-i reînnoiască firea coruptă de păcat. Viețile sfinților ne îmbie nenumărate dovezi de câtă forță morală împrumută omului conștiința, că a pus capăt unei vieți păcătoase și a intrat pe calea adevărului.

Dar nu se poate face vrednic de acest dar ceresc al iertării, decât cel ce practică și el iertarea față de semenii săi. Martorii minunii din Capernaum nu îndrăzneau să-i dea Mântuitorului alt titlu, decât acela

pe care și l-a dat singur: fiul omului. Ci „s'au mirat și au marit pe Dumnezeu, cel ce a dat putere ca aceasta oamenilor“. Oamenii devin fii ai lui Dumnezeu prin virtutea iertării.

Intr'adevăr, în mâinile oamenilor arma iertării semenilor e o putere uriașe, cu ajutorul căreia s'ar putea transforma întreagă înfățișarea vieții omenești. Această armă a iertării e atât de grea, încât nu poate fi mânărită decât de eroi, de uriași ai generozității. Căci nu poate să ierte decât cel ce cunoaște povara nepuținței, cel ce a simțit răscolindu-i sufletul vântul sec al ispitelor. Cel ce vrea să mânăiască arma creștinească a iertării, din cea mai fragedă copilărie va trebui să se exerciteze în umilință, în generozitate, în răbdare, în iubire, în toate virtuțile cari formează haina albă a sufletului creștin.

Dar iertarea nu îmbunătățește numai pe cel ce iartă, ci și pe cel ce a fost iertat. Recunoștința la care e obligat poate fi începutul unei noi vieți.

Iertarea e garanția sănătății morale.

I. G.

INFORMAȚIUNI

Redacțională. Aducem la cunoștința cititorilor noștri, că în cursul lunilor de vară, Iulie și August, gazeta noastră, va apărea, ca și în trecut, tot la două săptămâni.

Știre personală. P. S. Episcop Nicolae Colan a plecat cu accelerația de Marți seara la băile Techirghiol, spre a face o cură de 3 săptămâni. Ii dorim din tot sufletul să revină la reședință deplin mulțumit.

Alegerea noului Patriarh. În ziua de Vineri 30 Iunie a. c. s'a săvârșit în București alegerea noului Patriarh de către marele colegiu electoral.

După citirea Mesagiului regal, I. P. S. Mitropolit Nicodim a făcut elogiul defunctului Patriarh Miron. Înainte de votare I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan ia cuvântul spre a declara, că mulțumește de mai înainte celor cari aveau de gând să-i dea votul, dar nu candidează socotind că interesele Ardealului îl reclamă deocamdată tot la Sibiu. I. P. S. Mitropolit Visarion al Bucovinei anunță de asemenea că renunță la candidatură.

Se constituie biroul electoral și se procedează la vot. Din 458 de voturi exprimate, I. P. S. Mitropolit Nicodem al Moldovei a obținut 406. Potrivit acestui rezultat, I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, președintele colegiului electoral, a proclamat ales pe I. P. S. Mitropolit Nicodem ca arhiepiscop al Bucureștilor, mitropolit al Ungro-Vlahiei și patriarh al României.

Noul Patriarh răspunde în cuvinte emoționante, mulțumind pentru încrederea ce i s'a acordat și făgăduind să lupte mai departe pentru prosperitatea Bisericii naționale.

După alegere a avut loc în

palatul patriarhal o recepție, la care au participat toți membrii colegiului electoral.

I. P. S. S. Patriarhul Nicodim omagiat de Sfântul Sinod al Bisericii Române. Sf. Sinod s'a întrunit Sâmbăta trecută, 1 I. c. la ora 10, pentru cercetarea canonică a alegerii noului patriarh.

I. P. S. S. Nicolae Bălan, în numele membrilor Sf. Sinod, a rostit o cuvântare în care a exprimat simțămintele alese ale chiriarhilor pentru noul patriarh al bisericii ortodoxe române I. P. S. S. Nicodim. Un singur gând și o singură dorință: să vă ajute Dumnezeu să fiți și de acum înainte tot așa de bun și tot așa de folositor sfintei noastre biserici, cum ați fost și până acum, ca să ne ocrotiți și să ne sprijiniți spre tot lucrul merit să sporească fama bisericii strămoșești.

I. P. S. S. Patriarhul Nicodim a răspuns mulțumind pentru cuvintele ce i s'au adresat. A arătat apoi că a primit această sarcină fiindcă a socotit că nu poate refuza bunăvoința și dragostea celor ce l-au ales. A primit și s'a supus, ca să poată împlini și voia oamenilor și voia lui Dumnezeu.

Inaltul ierarh a făgăduit apoi că va căuta să apere ființa bisericii și drepturile ei cu toată ardoarea sufletului și că în activitatea lui va fi călăuzit numai de dreptate.

Sf. Sinod a aprobat apoi înființarea unui post de arhiepiscop-vicar la episcopia Ismail-Cetatea Albă.

Ședința s'a ridicat la ora 12, sesiunea Sf. Sinod fiind prorogată.

Cununie în Catedrală. Duminică 2 Iulie c. ora 9 seara s'a celebrat în Catedrală cununia d-șoarei Lucia Bornemisa, fiica dlui Dr. Sebastian Bornemisa, primarul Municipiului, cu dl Dr. Eugen Bodea, asistent al Clinicii otorino-laringologice din Cluj. Cununia a fost săvârșită de P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, inconjurat de un sobor de preoți, răspunsurile fiind date de corul catedralei. La sfârșitul ceremoniei, P. S. Sa Episcopul Nicolae a ținut o cuvântare ocazională, dând

în cuvinte alese frumoase sfaturi creștinești pentru tinerii căsătoriți. Nași au fost dl și dna Silviu Dragomir, ministrul minorităților.

† **Preotul Ioan Demian.** În ziua de 29 Iunie a. c. a încetat din viață la vârsta de 63 ani preotul nostru din Someșeni, prot. Cluj. Defunctul a păstorit cu vrednicie timp de 40 ani, împlinindu-și chemarea cu râvnă și vrednicie. În mormântarea a avut loc în ziua de 2 Iulie a. c. Dumnezeu să-l așeze în lăcașurile dreptilor.

„De ce să ne ucidem unii pe alții”. Sindicatele britanice împreună cu partidul laburist au lansat un apel adresat poporului german și intitulat: „Pentru ce să ne ucidem unii pe alții?” Cercetând cine poartă răspunderea situației amenințătoare de azi, apelul cere poporului german să nu creadă că pacea ar fi amenințată pentru că Germania ar fi încercuită de dușmani, cari vor să o distrugă. Aceasta este o părere greșită, iar ministrul d-voastră al propagandei știe acest lucru.

Evenimentele care au culminat prin cucerirea Cehoslovaciei ne-au convins că guvernul german nu urmărește decât dominarea și robirea întregii Europe. O propagandă neadevărată și pregătiri de turburări sunt îndreptate împotriva Poloniei. Trebuie să se știe că dacă aceasta continuă, rezultatul va fi războiul.”

Autohtonii Românilor. Cu ocazia mutării arhivei județului Satu-Mare dela Careii-Mari, la Satu Mare, s'a descoperit o lucrare în manuscris, în limba maghiară, datată din anul 1828, în care se raportează guvernului din Budapesta, situația fiecărei comune și numărul locuitorilor după naționalitate. Peste tot se observă inexistența ungarilor. La toate comunele din județ, este specificat: „curat românească”. Deci, dacă azi aici sunt unguri, aceștia au fost colonizați ori așezați după 1828.

Penticostaliști condamnați. Din inițiativa predicatorului Teodor Lelea, 25 aderenți ai secției penticostaliste s'au adunat în toamna anului trecut într-o pădure din hotarul comunei Lugășul de sus, jud. Bihor, unde au ținut o întrunire religioasă fără nici o autorizație. Pentru acest motiv au fost arestați și dați în judecata tribunalului militar. Aci inculpații au declarat, că predicatorul lor Teodor Lelea a vorbit în vis cu profetul Ilie care i-a poruncit să adune pe toți penticostaliștii într-o pădure, unde după trei zile de rugăciune se va coborî Duhul Sfânt asupra lor, învățându-i să vorbească toate limbile moderne și arhaice. Conformându-se dorinței exprimate de profetul Ilie, penticostaliștii s'au și deplasat în pădure, dar în loc de Duhul Sfânt au fost surprinși de o patrulă de jandarmi.

D-l procuror militar a cerut condamnarea lor pentru întrunire fără autorizație și pentru exercitarea unui cult oprit de legile țării.

Tribunalul a condamnat pe predicatorul Teodor Lelea la 2500 lei amendă, iar pe ceilalți la câte 500 lei amendă pentru întrunire fără autorizație.

Tribunalul a mai condamnat pentru fapte similare pe predicatorul baptist Vasile Florian din Chinești la 2500 lei amendă.

Se bat sectanții din America. O bătaie sângeroasă a izbucnit Dumineca trecută la Madison Square Garden din New-York, în cursul congresului religios ținut de secta „mar-

torii lui Iehova”. La congres participau cam 18.000 de persoane.

La un moment dat, nu se știe încă din ce cauză, în vreme ce un orator își desfășura argumentația, în mulțime s'a produs tumult, care în câteva clipe a degenerat într-o încăierare generală.

Au căzut vreo 40 sau 50 de persoane rănite. Poliția a intervenit împărștind pe congresiști și arestând mai multe elemente turbulente. Răniții au fost transportați la spitale.

Cazul de peste ocean, unde nu bântuie primejdiile dela noi, ne obligă la cea mai mare vigilență față de sectanți.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4221/1939.

Ordin circular.

Episcopia Ortodoxă Română din Cluj, deschide cu *1 Septembrie 1939* un cămin pentru fii de preoți ortodocși cari frecventează școlile secundare din Cluj.

Taxa de întreținere pentru un elev este de 15.000 (adecă cincisprezece mii) Lei pe anul școlar, în care se cuprinde cvartirul cu încălzit și luminat, hrana de 4 ori la zi și spălatul. Rufești de pat o dau părinții.

Pentru controlul studiului se vor aplica pedagogii speciali, tot în conținutul acestei taxe.

Internatul va fi instalat în Casa Preoților din Str. Iași 14, unde a fost până în prezent internatul teologic.

Toți acei preoți și particulari cari doresc a-și înscrie copiii la acest internat ne vor înainta cererea lor până în ziua de *1 August a. c.* pentru a putea lua toate măsurile cerute de împrejurări.

Particularii vor plăti 18.000 (optsprezece mii) Lei anual și se primesc numai dacă nu se vor găsi fii de preoți în număr suficient.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 22 Iunie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 3994/1939.

Circulară

către toate oficiile protop. și parohiale.

În zilele de *9, 10 și 11 Septembrie 1939* se vor face anul acesta mari serbări la Cluj pentru comemorarea a 78 ani de existență a Societății culturale „Astra”.

Pentru buna reușită a acestor serbări, veți da cel mai mare concurs tuturor organelor serviciului social, care va concentra la Cluj toți Șoimii, dansatori, coruri etc. și care vor face prin sate numeroase repetiții pentru reușita ansamblului, care se va executa în prezența M. Sale Regelui.

Sperăm că și de astă dată preoțimea va fi la înălțimea chemării ei.

Cluj, la 1 Iulie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 4213/1939.

Comunicat.

În „Biblioteca creștinului” editată de episcopia Hotinului au apărut broșurile: a) „Din viața satelor” de pr. Mihai Huțu; b) „Cinstirea sfințelor icoane” de pr. Teodor Armașu și c) „Planul lui Ionică” de pr. Petru Gheghian, cu prețul de 2 Lei fiecare.

Le recomandăm preoților spre utilizare. Se pot comanda dela librăria noastră eparhială.

Cluj, la 3 Iulie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 4159/1939.

(26) 1—3

Concurs din oficiu.

Pentru întregirea postului de preot din parohia *Peteritea*, protopopiatul Lăpuș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat conform calificăției.

2. Sesiune parohială 16 jug., 78 stj. conform inventarului, arător, fânaș și pășune.

3. O mierță de cucuruz nesfârmat la cules toamna, dela fiecare familie.

4. Stolele obicinuite.

5. Locuința în școală, proprietatea bisericii.

Candidații își vor înainta cererile de concurs potrivit legii în termenul deschis Consiliului eparhial, pentru a fi numiți fără alegere.

Cluj, la 3 Iulie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 391/1939 prot.

(27) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de cantor în parohia *Gherla*, protopopiatul Dej, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă de locuit, constătătoare din 2 camere și cămară de lemne.

2. Folosința alor 6 jughere de pământ, clasa I.

3. Venitele stolare obicinuite.

4. Intrucât cel ales va avea diploma de absolvire a școlii de cântăreți, vom interveni la Ministerul Cultelor pentru a fi luat în bugetul Statului spre a primi salariul de cantor, ca și cei din vechiul regat.

Nu vor fi luați în candidație decât numai absolvenții școlilor de cântăreți, precum și cei ce au diploma de cantor.

Candidații își vor înainta cererile însoțite de diploma de cantor, oficiului nostru parohial în termenul fixat, trebuind să se prezinte Dumineca sau în vre-o sârbătoare la biserică pentru a cânta în strună, arătându-și priceperea în cântări și tipic, și pentru a face cunoștință cu poporul.

Vor fi preferați cei ce sunt în stare de a forma și conduce cor bisericesc.

Din ședința consiliului parohial din Gherla ținută în 22 Iunie 1939.

Dum. Giurgiuca Teodor Chiriac,
paroh notar

Văzut:

Z. Man, protopop.

Nr. 204/1939.

(25) 2—3

CONCURS

În conformitate cu dispozițiunile Ven. Consiliu Eparhial de sub Nr. 1455/1939, se publică concurs pentru ocuparea postului de *protopop al tractului Turda*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Venitele parohiei centrale Turda, al cărei paroh este protopopul.

3. Venitele legale după postul de protopop.

Candidații îndreptățiți conform concluziunii congresual Nr. 111 din 1888 să-și înainteze cererile înzestrate cu documentele necesare în ter-

minul fixat Ven. Consiliu Eparhial din Cluj.

Turda, din ședința consiliului protopopesc, ținută la 11 Martie 1939.

Președ.-Protopop: Secretar:

Romul Popa Pr. Emil Mureșanu
adm. prot.

Nr. 3997/1039.

Aprobat.

Din ședința Consiliului eparhial ținută în 22 Iunie 1939.

† Nicolae, Episcop.

Ion Goron, secretar.

Oficiul protopopesc ort. rom. Bistrița

Nr. 304—1939.

(24) 3—3

CONCURS

Pentru complectarea postului de paroh din parohia de cl. III. *Dipșa*, protopopiatul Bistrița, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială nouă.

2. Sesiune parohială 19 jugăre și 1350 stânjini.

3. Venitele stolare obicinuite.

4. Salar dela stat conf. pregătirii.

Candidații la acest post își vor înainta cererile instruite cu documentele necesare Oficiului protopopesc ort. rom. din Bistrița în termenul legal. Vor prezenta act dela P. S. Sa Episcopul nostru, că pot fi luați în candidare. Cu prealabila noastră încunoștințare, se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta, liturghisi, predica și a face cunoștință cu enoriașii.

Bistrița, la 9 Iunie 1939.

Oficiul protopopesc ort. rom. Bistrița în înțelegere cu Consiliul parohial din Dipșa.

Pr. V. Mureșian, adm. prot.

Nr. 44/1939.

(23) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de cantor în parohia *Filea*, protopopiatul Reghin, să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Subvenție anuală dela parohie 3000 Lei, care sumă va fi plătită, chiar și pe a. c.

2. Lemne de foc din pădurea Bisericeii, din parchetele ce se vor primi — partea competentă — conform amenajamentului pădurii.

3. Venitele stolare obicinuite.

Nu vor fi luați în candidație decât absolvenți ai școlii de cântăreți.

Candidații își vor înainta cererile însoțite de diploma de cantor, oficiului nostru parohial în termenul fixat, având a se prezenta Dumineca sau în vre-o sârbătoare la biserică pentru a cânta în strună, arătându-și dexteritatea în cântări și tipic și a face cunoștință cu poporul.

Dintre candidații cu diploma de cantor câștigată la școala de cântăreți, vor fi preferați aceia cari au pricepere de a forma și coruri bisericești.

Din ședința consiliului parohial ținută în Filea la 5 Martie 1939.

George Căzan, Aurel Alexandrescu,
paroh, preș. cons. notar.

Nr. 650/1939.

Văzut: I. Maloș, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.